

Predgovor

U ovogodišnjem broju Zbornika nastavljamo s praksom objave informativnih pomagala za korištenje arhivskoga gradiva. Tako na početku ovoga broja predstavljamo dvije arhivske cjeline iz potpuno različitih područja djelatnosti.

Prvi fond koji predstavljamo nastao je radom stvaratelja karakterističnog i tipičnog za socijalističko povijesno razdoblje. Ova je arhivska cjelina upisana u naše evidencije kao HR-DASK-515 Općinski komitet Saveza komunista Hrvatske – Sisak, a čini ju gradivo nastalo radom ovoga tijela u razdoblju od 1956. do promjene državnog i ekonomskog uređenja, tj. sve do 1992. godine kada ono i formalno prestaje poslovati. Sumarni inventar ove arhivske cjeline sadrži informacije o sadržaju sačuvanog arhivskog gradiva ovoga stvaratelja, ali i o djelatnosti te uloji ovoga tijela u spomenutom društvenom i vremenskom kontekstu. Opis gradiva po tehničkim jedinicama (knjigama i arhivskim kutijama), koji je uobičajen dio svakog sumarnog inventara, u slučaju ovoga fonda u Zborniku ne objavljujemo zbog velike količine jedinica koja utječe na opseg rada. No, i popis po tehničkim jedinicama dostupan je svim korisnicima u Odjelu za korisnike Arhiva. Naš je osnovni motiv za objavu ovoga inventara spoznaja da u dostupnoj stručnoj arhivističkoj literaturi nema puno primjera za obradu fondova iz područja rada političkih stranaka, društveno-političkih organizacija i sindikata.

O gradnji i održavanju riječnih nasipa, obaloutvrda, reguliranju i jaružanju rijeka, melioraciji kanala, izgradnji i održavanju putova uz rijeke Savu, Kupu, Odru, Lonju, ali i o izgradnji mlinova i mostova na sisačkom području u razdoblju od početka do sredine 20. stoljeća skrbila su razna tijela koja su djelovala kao odjeli kotarskih, okružnih ili pak državnih upravnih organizacija. Gradivo nastalo radom ovih tijela, nažalost, fragmentarno je sačuvano, te je, zbog posebnosti svoga sadržaja, koja proizlazi iz specifičnosti funkcije ovih tijela karakteristične za sisačko područje, organizirano u ovom arhivu kao zbirni fond. Fond je upisan u Opći inventar Državnog arhiva u Sisku kao HR-DASK-457 Vodoprivredni odjeljak u Sisku, a okuplja gradivo nastalo u razdoblju od 1899. godine pa sve do 1955. godine. Iako je riječ o necjelovitu gradivu, ipak smo odlučili objavom sumarnog inventara ovoga fonda objelodaniti i njegov sadržaj jer pruža niz vrlo zanimljivih informacija o problematici obrane od poplava na sisačkom području u navedenom razdoblju kao i o gradnji pratećih objekata poput cesta uz rijeke, mostova, kanala, vodovoda, mlinova.

Nastavljamo objavljivati i informacije o arhivskom gradivu koje čuva Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, a odnosi se na sisačko arhivsko područje. Riječ je, u ovom slučaju, o pregledu arhivskih fondova u vlasništvu HDA koji su nastali u razdoblju od 1881. godine (od razvojačenja Vojne krajine) do 1945. godine.

U skladu sa sada već ustaljenom praksom, na kraju broja objavljujemo i nekoliko radova iz područja lokalne povijesti. Ovaj je put riječ o jednom znanstvenom i jednom preglednom radu koji će nesumnjivo biti korisni istraživačima, a, pretpostavljamo, zanimljivi i ljubiteljima lokalne povijesti.